

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden esütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyom-
dájában vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legujabb hirei.

Budapest, január 19. Hivatalos. Len-
gzelsországban és nyugat-galiciában tü-
zérési harc folyik. Kárpátokhan semmi
sem történt. Egyes vidékekről ujabban
erős havazást jelentenek. Jakobenynál
dél-bukovinában egy orosz előretörést
ellenségnek nagy veszteségeket okozva
visszavertünk. Déli hadszíntéren hely-
zet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Csermák Mihály ezredes.

— A „Budapest“ haditudósítójától. —

Csermák ezredes gyönyörű halála
olyan, mint valami stílusos márvány-
emlék egy kigyózó, merész, hegyre-
törő, akadálynak és szakadéknak egyaránt
fittyet hányó serpentinut végén. A
tetején egy olyan utnak, amely lent
kezdődik a völgyekben s valahol a fel-
hők közt vész el, ahol már az istenek
birodalma kezdődik. Csermák ezredes
karddal a kezében járta végig ezt az
utat, katonái élén s mikor meghalt,
akkor is kezében villogott a zsablya,
akkor is elől volt. Mondják: más em-
ber meg sem halhatott volna az ő
helyzetében, amely óvatosságra intett,
de Csermák az óvatosság fogalmát csak
emberei érdekében ismerte és akcep-
tálta, önmagára nézve soha. Ez a me-
leg szívé hős, aki a hideg kárpáti éj-
szakák egyikén saját köpenyével takart
le egy nyomorult didergő orosz fog-
lyot, aki egy haldokló káplárjának hulló
granátok pusztító záporában tett szent
és megnyugtató ígéretet, hogy apát-
lanná váló kis gyermekeit gondjába
veszi, aki megtette egy izben azt, hogy
egyik kimerült posztja helyett két órán
keresztül állott kint az éjjeli hóvihar-
ban, mert amazt alndni küldte, — ez
a vajszívű ember a legszigorubb, leg-
kérelhetetlenebb, szinte kegyetlen volt

önmagával szemben. Önmagára nézve
egy egészen sajátos: egészen cser-
máki ötlete volt, amellyel minden fá-
radalmat, minden veszélyt, minden
idegfeszültséget és izgalmat el tudott
intézni:

— Két eset van, — szokta volt
mondani tisztjei előtt, akik szerető
aggóskodással próbálták gátat vetni en-
nek a lobogó, lángoló temperamen-
tumnak, — két eset van: vagy túléltem
a háborút, vagy nem. Mindkét esetben
lesz módom a pihenésre, minek ki-
méljem hát magam addig!

Pont éjfélkor volt, mikor Csermák
ezredes hosszú hetekkel azelőtt átvette
a parancsnokságot azok fölött a csa-
patok fölött, amelyek élén a halál érte.
Rettentő hidegek jártak már akkor
odafönt s Csermák ezredes, aki új
missziójának első oráit arra használta
fel, hogy a csapatok testi és lelki ál-
lapotáról szerezzen személyes meg-
győződést, végig járta az egész frontot,
megjelent minden fedezékben s szinte
egyenként mutatta be magát katonái-
nak: nézzetek, én vagyok Csermák, az
új parancsnok. És nehéz szívvvel látta
Csermák az új parancsnok, hogy ka-
tonái fáznak. Végig az egész vonalon.
Az utolsó, legszélső lövészárokban te-
hát, amely már csak köhajtásnyira volt
az orosz állásoktól, így szólt:

— Ne féljeteek fiuk, nemsokára me-
legünk lesz!

Ezt mondotta Csermák ezredes és
hozzálátott ígérete teljesítéséhez. A do-
log nehéznek látszott. Napok óta fe-
küzd már egymással szemben a két
arcél, egy-egy dombnak az élvonalán,
amelyet egy meglehetősen meredek
ereszkedésű völgyecske választott el
csupán. A golyók alig százötven mé-
ternyi utat tettek meg a levegőben
egyik dekunktól a másikig, az embe-
rek kiabálása, egy-egy végső jajkiáltás
tisztán áthallatszott, de közbeesett a
völgy, sikos, jeges lejtőivel, amelyek
járhatatlansága fölött fegyverek ezrei,
golyók százezrei örködték innen is,
onnan is. Csermák ezredes erre a
völgyre gondolt, mikor katonáinak a
megelégedés lehetőségét ígerte. Elha-

tarozta ugyanis, hogy az ellenséget ki-
veri pompás állásából, amely — ha az
esedékes és már közeljövő segédcsa-
patok megérkeznek — egész védel-
műnkét vagy legalább is a védelem-
nek ezt az egész nagyfotosságu vo-
nalát veszélyeztető és szinte hozzáfér-
hetlen pozíció lett volna gépfegyverek
és tábori ágyuk számára. Ezt megkel-
lett előzni.

Éjfél után három órakor két csa-
patrészünk menetelt a völgy bejára-
taig: jobbról és balról. Kissé ködös
idő volt s különösen lent az alsóbb
rétegekben mindent eltakart. Ennek a
ködnek a védelme alatt csöndesen és
óvatosan csuszta előre a csapatok a
halál völgyében. Fölöttük erős pnska-
tüz. A mieink indították meg, hogy
ezzel a támadással leplezzék a völgy-
ben történendőket. Az oroszok persze
szaporán válaszoltak s golyóik szikrát
csiholtak a Kárpátok köveiből, amint
tüzesen és vérszomjasan végigsiklottak
rajtuk. Lent pedig halkan lopózkodott
egyre összébb a két csapat s a katlan
közepén találkozott. Ekkor aztán Cser-
mák ezredes az élére állott s egyetlen,
csöndes parancsot adott:

— Utánam!

Odafönt megkétszereződött a fegy-
vere szóváltása s folyton erősödött,
míg Csermák ezredes és csapata egye-
sülve s fölfelé kusztott az orosz állások
irányában. A köd és a felső csapatok
tűzd védte őket. Mikor aztán ötven
lépésre voltak az ellenség állásától,
hirtelen az egész front elkezdett tü-
zeln. Az oroszok egyszerre azon vet-
ték észre magukat, hogy két helyről
pusztítják őket. Szemben a másik domb-
tetőről s innen a saját dombjuk lej-
tőjéről. Természetesen zavar, majd
egyenesen pánikszerű rettegés fogta el
őket, a tüzelést szinte teljesen beszünt-
tették s ehen a pillanatban a lejtőn
megszólal a trombita:

— Rohamra indulj!

Egyszerre három csapat mozdult meg
a jelre. Legelőször az oroszok, akik
tudták, hogy most mi következik s
igyekeztek ettől a következménytől
megszabadulni. Futva, rohanva, fejü-
két vesztve. Másodsorban Csermák ez-

redes csapatának szólott a trombita. Szuronytszegezve vetették magukat az oroszok után és kergették őket — míg csak melegük nem lett. Végül felkerekedtek azok is, akik odaát, a dombtetőn hallották meg a kedves szignált. És jöttek ők is át a völgyön, fel a lejtőn kipirult arccal, ziháló mellel, dobogó szívvvel s mitagadás — bizony ördögös ember ez a mi óbesterünk! — kissé kiizzadva . . .

Katonái titokban csak a „Miska bácsi“ névvel illették maguk között. Karácsony előtt, december huszonkettedikén kora hajnalban, már lóra kapott Miska bácsi. A hatvenesztendős agg (Csermák még csak 52 esztendős volt. A szerk.), aki egy kadét friss nyughatatlanságával járta a halálveszedelmet, ezen a napon a Zolochina hátat vette el az oroszától. Este 10 óra volt mikor elkészült ezzel a munkával s ekkor hozzá látott a másnapi munka előkészítéséhez. A hajnal ismét a lován találja már, amelyről csak akkor szállott le, amikor mienk lett a szoros megszerzésének legfontosabb előfeltétele, a 321 méterrel jelzett trigonometriai pont. De még most sem nyugodott meg, bár a hihetetlen testi megterheléstől már magas láza volt. Még megszerezte a Studnica-lejtőjét, hogy erről a bázisról kivethesse az oroszát a szoroson túlra. Akkor megint végiglovagolt a sorokon és üdvözölte katonáit:

— Boldog ünneplést fiaim!

Odaát az orosz tábor eközben megerősítéseket kapott. A Jlimanovai győzelem folytán eltolódott orosz arcél súlyos tömegeket dobott lefelé a Kárpátok tövére, azzal a világos célzattal, hogy ezzel paralizálja a hávédeit pusztító osztrák-magyar tamadást, másrészt, hogy egy magyarországi előnyomulás szándékával próbálja megosztani a centrumának minden erőlködését visszautasító szövetséges erőreszeket. Felderítőink pontos adatokkal szolgáltak az újonnan érkezett orosz tartalékokról, de egyben jött a legfőbb hadvezetőségnek sürgős és részletes parancsa ezzel az alapgondolattal:

— Minden körülmények között és a végsőkig kitartani!

És felvirradt a nap, amelynek éjjelén Csermák obester meghalt. Az oroszok friss erővel támadtak. Rettentő tüzeles folyt egész nap az osztrák-magyar állásokra, amelyek azonban csak akkor löttek, ha érdemes volt. Az ezredes mindenütt ott volt, ahol egy-egy produktív lövésre kínálkozott alkalom s kedvenc lövészei nem egy ellenséges tisztet tesznek, az ezredes speciális ellenőrzése mellett, harckep-

telenné. Mikor az alkony leszál, mindkét részről fegyvernnyugvás áll be. Bizonyos volt, hogy az oroszok éjjeli támadásra készülnek. A mieink viszont készültek a vendégfogadásra, ami ha ha elmaradna, magunk leszünk a látogatók.

Csermák ezredes Hajasad község alatt rendezte csapatait s elvevete őket kijelölt helyükig, amely kitűnő fedezéket adott — a fekvő embernek. Ámde Csermák nem feküdt. Az igaz, hogy nem is állott. Hanem ült, még pebig lovon. Istenkisértés volt, de az ezredes úgy vélte, hogy katonáit személyes halálmegevetésével tudja legjobban buzdítani és lelkesíteni. Lovon nyargalt hát fel és alá soraik előtt s míg körülötte gyilkos kardalt füttyöltek az ellenséges golyók, Csermák ezredes nyugodt, atyai szóval beszélt népfelkelőkből és újoncokból álló, de annál hősiesebb houvédeihez:

— Vigyázzatok gyerekek, mint még soha. Mert ha most megverjük az oroszát, hosszú időre, talán örökre elmegy a kedve attól, hogy Magyarországra, a mi édes, drága jó Magyarországra fájdjtsa a fogát . . .

Ebben a pillanatban az orosz ütlegek rettentő gránátűzet kezdtek ontani a hajasdi állások felé. Egyik ütgesortüz a másikat követte s a robbanások folyton közelebb és közelebb jöttek. A tűzéség gránátokkal lötte be magát fedezékeinkre, hogy aztán shrapnell-záporral árássa el azokat. És megszólaltak a golyószórók, sőt a kézfegyverek is. Maga a pokol nyílt meg a fedezékek fölött s ebben a pokolban mosolyogva és nyugodtan lovagolt tovább Csermák ezredes:

— Vigyázzatok gyerekek . . .

Most egyszerre megvilágosdik a tájék. Az oroszok egy világító löveget küldtek át hozzánk Husz másodpercre nappali fény támad s a kékes ragyogásban Csermák ezredes alakja oly élesen válik ki a sötét háttérből, mint egy megelevenedett lovas-szobor. Közvetlenül előtte, a fedezékből, rémült kiáltás hatol fel hozzá:

— Lefeküdni!

Lefeküdni? Már késő . . . a ló megtorpan a vakító fénytől s egy pillanatra megáll . . . és ez a pillanat jelenti a halált . . . mire a paripa megugrik a sarkantyú alatt, gazdája szívében már ott a golyó, amely az életet kioltja. A nemes, gyönyörű, nyugtalanul és csodálatos energiával világító szövétneket, amely úgy lobban ki, mint egy mythikus, rejtelmes varázsu láng, Sparta legféhérebb oltárán.

Használjunk hadisegély bélyeget.

A Bajai Szabadliceális Szövetség

mult vasárnap a kiscsávolyi iskolában tartott népies előadást. A megnyitó beszédet Bellosics Bálint, tanítóképző-intézeti igazgató mondotta, aki a Szabadliceális Szövetség célját fejtegetvén, nagy hatással mutatott rá, hogy az idei háborus évben milyen nagy a jelentőségük a liceális előadásoknak. A tíz számból álló programnak középpontja Mihályi Margit áll. elemi iskolai tanítónő előadása volt a háborus hírek hatása a tömegre és az egyénre címen, amely nagyon tetszett a közönségnek. Az iskola tanulói alkalmi költeményeket szavaltak és egy csatadalt énekeltek. A tanítóképző-intézet derék növendékei két énekdarab pompás előadásával nagy mértékben hozzájárultak az előadás sikeréhez. A közönség mélyen megatva osztott szét. A program összeállításában, a költemények és ének betanításában a kiscsávolyi iskola tanítói és tanítónői buzgólkodtak, amiért hálás elismerés illeti őket. — A szentjánosi iskolában tervezett előadás közbejött akadályok miatt elmaradt. Az előadást f. hó 24-én, vasárnap, délután fél 4 órakor fogja megtartani a Szabadliceális Szövetség. Lázár János, áll. elemi iskolai tanító fog beszélni a háborúról és a békéről, a Szabadliceális Szövetség nevében Erdős Jakab, az izr. polgári iskola igazgatója, fogja a közönséget üdvözölni.

Ezenkívül két iskolában lesz még jövő vasárnap népies előadás: a homokvárosi iskolában Lázárné Vargha Emilia, állami elemi iskolai tanító fog beszélni arról, hogy mik a társadalomnak emberbaráti kötelességei a háboru alatt, a józsefvárosi iskolában Ezsölné Ternák Gizella tart előadást a világháboru történetéről. Az előadást mind a három iskolában költemények szavalása, ének- és zenedarabok előadása fogja kísélni.

A városi székház közgyűlési termében f. hó 24-én, vasárnap, délután 5 órakor lesz a második szabadliceális előadás. Az előadó Stekler Sándor, polgári iskolai tanár lesz, aki Lengyelország szabadsági törekvéseiről fog beszélni. A részletes programot lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Belépő-jegyeket, amelyek ára 20 fillér, Kollár A. és Wagner A. urak könyvkereskedésében lehet kapni, vasárnap délután fél 5-től kezdve pedig a pénztárnál.

Minthogy a mult előadásról nagyon sokan kizorultak, a Szabadliceális Szövetség kéri a nagyérdemű közönséget, hogy kegyeskedjék vasárnap délelőtt 10 óráig megváltani a jegyét Kollár A. és Wagner A. uraknál, mert így a rendezőség tájékozódik a közönség számáról és biztosítani tudja mindenki számára az ülőhelyet.

Az első Szabadliceális előadásról a jövő számunkban fogunk referálni.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Az elhunyt Stankovits György helyébe a zombori államépítészeti hivatal főnökévé Fuchs Istvánt, az alsókubini államépítészeti hivatal főnökét nevezte ki a miniszter.

— **Bevonulás.** Az elmúlt hónapban beorozott népfelkelők második négy évfolyama f. é. február hó 15-én és a harmadik turnus március hó 1-én tartozik bevonulni.

— **A belügyminiszter Szabadkán.** Sándor János belügyminiszter vasárnap Budapestről elutazott, hogy Szabadkán, Zomborban és Ujvidéken a déli hadseregnél fellépett kolera és más járványos betegségek elleni védekezésre vonatkozó intézkedéseket a helyszínen személyesen ellenőrizze. Vasárnap éjjel 12 órakor érkezett a miniszter Szabadkára dr. Miskolczy István min. tanácsos kíséretében. A minisztert a vasutnál Purgly Sándor dr. főispán és Szalay Mátyás főkapitány fogadták. Másnap reggel a miniszter dr. Purgly Sándor főispán, dr. Janiga János orsz. képviselő és Szalay Mátyás főkapitány kíséretében megtekintette a szabadkaiak szép városházát. Ezután megtekintette sorban az összes katonai kórházakat, a barakkokat, a közkórházat, a kolerakórházat, a Vöröskereszt betegnyugvóját és azokat az utcákat és házakat, amelyek kolerától voltak megfertőzve. Délután meglátogatta a miniszter a beteg polgármestert lakásán és azután a főispánhoz ment ebédre. A belügyminiszter délután a főispán társaságában Zomborba utazott.

— **A polgári menetrend ismét életbe lép.** Beavatott helyről értesülünk, hogy a hadimenetrend csak 8 napig marad érvényben és vasárnap éjjel az összes vonalokon ismét életbe lép a hadimenetrend életbeléptetését megelőzőt polgári menetrend, amiről az utazó közönség bizonyára szívesen vesz majd tudomást.

— **A statárium újabb kihirdetése.** Dr. Molnár Mihály rendőrfőkapitány ma hirdetményt tett közzé, amelyben tudatja a város közönségével, hogy a Balkán haderők cs. és kir. főparancsnoksága az 1912. évi 33. törvénybe iktatott katonai bünvádi prts 481. §-a alapján kibocsájtott parancsával az ott részletezett bűncselekmények tekintetében az említett haderők egész körletére, tehát Baja város területére is szóló hatállyal a rögtönbiráskodásnak kiterjesztését, illetve újbóli kihirdetését rendelte el.

— **A kereskedelmi Casino új elnöke.** A kereskedelmi Casino vasárnap délután tartott közgyűlésén az elmúlt évben elhalálozott elnöke, Milkó Vilmos helyébe elnökké Reich Vilmos eddigi alelnököt választotta meg egyhangulag. Az új elnök eddigi működésének agilitása, ügyessége és eredménye biztosítékok arra, hogy a kereskedelmi Casino vezetésének szelleme a régi marad.

— **A vasúti bérletjegyek átíratása.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy azok, akik az általános mozgósítás elrendelése előtt váltották meg bérletjegyüket vagy féláru igazolványukat és tényleges katonai szolgálatra bevonultak, ha e körülményt a katonai parancsnokságok, vagy polgári hatóságok valamelyike által hitelesen igazoltatják, a háború tartama alatt a 2 kor. kiállítású illeték felének megfizetése ellenében a bérletjegyet avagy a féláru igazolványukat más személyre átírhassák.

— **Kitüntetett bajai katonák.** Egyre-másra érkeznek hírek a bajai katonák vitézségéről és hősi magatartásukról. A kitüntetett hősök hivatalos lajstromában szinte naponta találkozzunk a közülünkvalókkal, derék bajai katonák neveivel. Ma Treszkity Ferenc városi adóvégrehajtó kitüntetését kapjuk hírül, kit soronkívül őrmesterré léptettek elő és a hadseregparancsnokság dicséretében részesült. — Káro György bajai fiú az első osztályú vitézségi érmet kapta.

— **A városi javadalmi hivatal főnöke** ezúton is figyelmezteti a város közönségét, hogy a javadalmi hivatal nem nyújthatja egyeseknek azokat a kivételes kedvezményeket, miket a fogyasztási adók tekintetében netán eddig élveztek s ezért mindenki saját érdekében a legnagyobb lelkiismeretességgel járjon el a fogyasztási adók és illetékek stb. alá eső adótárgyak bejelentésénél és bevallásánál.

— **Az ingatlanokra vonatkozó** teherváltások az adóelőírásnál leendő figyelembevétel végett folyó hó végéig nyújtandók be a városi adóhivatalnál.

Rekvirálás. A kivételes törvények és rendeletek értelmében mindenki köteles a közigazgatási hatóság által — a földmivelési minisztérium meghatalmazottjának közreműködésével — hozzá intézendő fölszólításra a búzából, rozsból, árpából és zabból birtokában levő készletet föltárni. Meghatalmazottként a következő nyolc budapesti cég fog szerepelni és pedig: Mezőgazdák hitelszövetkezete; Hitelbank; Leszámitolóbank; Kereskedelmi Bank; Strasser és König; Schreiber fiai; Kálnoky és Simon; Fleischl Samu. E vállalatok vidéki bevásárlási hálózat föltartására rendelkeznek és egyelőre február hó közepéig a Bácskában, a Bánságban, Felsőmagyarországon és túl a Dunán — még pedig a mindegyikének előre kijelölt rayonban — végzik az említett gabonafélek kisajátítási munkáját. A termények tulajdonosai tartoznak készletük ama mennyiségét, amely a saját szükségletnek hatóságilag megállapított mértékét túlhaladja, a maximális aron az országos gazdasági bizottságnak, illetőleg meghatalmazottjainak átengedni.

Szerkesztői üzenetek.

Egy fogyasztónak. Helyben. A „Bácsmegeye“ vonatkozó cikkétől a jóhiszeműség el nem vitatható, az minden kétségen kívül áll. A nevezett lapnak kiváló szerkesztője a felett mindig örökdió lapjában. Mindenesetre téves az érintett cikknek azon beállítása, mintha a felebbezők „a vármegye jóval magasabb árával szemben“ követelték a bajai „alacsony“ árak felemelését. Sőt ellenkezőleg, a vármegyei és a bajai ármegállapítások összehasonlításából éppen az a tény állapítható meg, hogy a felebbezők a bajai buzaárnál alacsonyabban megállapított vármegyei árszabásokkal szemben követelték a bajai buzaárnak a megállapított magas árnál még magasabb árra, vagyis 40 koronára való felemelését. A felebbezőknek a fennállott árkülönbözet fokozását célzó törekvései ellen emeltük fel szavunkat. A miniszter döntésével ezen árkülönbözetet nivellálta, nem úgy — miként a cikk tévesen beállítja — hogy a bajai alacsonyabb árakat a magasabb vármegyei árakhoz felemelte, hanem éppen megfordítva: a vármegyei, tehát a bajai járási alacsonyabb árakat a város által magasabban megállapított bajai árakhoz hozzáemelte. Hogy a felebbezők ekként felebbezésükkel a bajai piacot megmentették volna, ez már nemcsak tévedés, de valóságos mese — **Brutusnak. Helyben.** Szerző megnevezése és aláírása nélkül beküldött cikket nem közölhetünk — még „nyílt-tér“-ben sem.

Főmunkatársak:

DEZSŐ ALAJOS és Dr. BERNHART SÁNDOR.

Nyílt-tér.*)

KALODONT

a legjobb

FOG-CRÉM

ára

1914. december 21-től

70 fillér.

Kitünően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égyéves
SÁVANYUVIZ

A dugó égetése

sokféle infectious
bajtól; a pusztá
gránitsziklából
lakad.
Több epidémiánál fényesen bevált.

E rovatban közölttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Vincellért

aki a szőlőkezelésben jártas,
keresek.

TURY MÁTYÁS.

Csinos kivitelű

névjegyek

rendelhetők

:-: lapunk kiadóhivatalában. :-:

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

1612/1915. kig.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium 240/1915. M. E. szám alatt következő rendeletet bocsájtotta ki:

A m. kir. ministeriumnak 240/1915. M. E. számú

RENDELET

a búzából, rozsból, árpából és zabból meglevő készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése tárgyában.

A m. kir. ministerium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t.-c. 2. és 3. §-a alapján a következőket rendeli:

1. §.

Ahhoz, hogy a közigazgatási hatóság az 1914: L. t.-c. 2. §-ában meghatározott bejelentést a búzából, rozsból, árpából és zabból meglevő készletek tekintetében elrendelhesse, a ministerium részéről szükséges felhatalmazást a földmivelésügyi minster adja ki.

2. §.

Ákár elrendelte a közigazgatási hatóság a készletek bejelentését, akár nem, a közigazgatási hatóság által a földmivelésügyi minster meghatalmazottjának közreműködésével hozzá intézendő felszólításra mindenki köteles a búzából, rozsból, árpából és zabból birtokában levő készletet feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, amely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy azonnal vagy pedig négy héten belül abban az időpontban, amelyet evégből a földmivelésügyi minster vagy meghatalmazottja kítűz, a kijelölt legközelebbi vasúti vagy hajóállomáshoz szállítani. A vételár az árunak a kijelölt állomásra történt szállításakor fizetendő.

Ebben a tárgyban a közigazgatási hatóság részéről kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, rendezett tanácsu városokban a rendőrkapitány illetőleg helyettesük, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által megbízott tisztviselő, Budapest székesfővárosban a kerületi elűjáró vagy helyettese, Fiume városában és kerületében a tanács által megbízott tisztviselő jár el.

3. §.

A közigazgatási hatóság (2. §. 2. bekezdése) az összes körülményeknek, különösen a családtagok számának, a háztartás és a gazdaság terjedelmének, a bevetendő terület nagyságának és a legközelebbi termésig hátralévő időnek szorgos figyelembe vételével állapítja meg, hogy a jelen rendeletben említett életszükségleti cikkek birtokosa a saját házi és gazdasági szükségletének céljára a birtokában levő készletből minnyit tarthat vissza.

E megállapítás ellen három nap allatt felfolyamodásnak van helye az alispánhoz, törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesterhez, ezeknek határozata ellen pedig szintén három nap allatt a földmivelésügyi minsterhez.

A készletnek a földmivelésügyi minster meghatalmazottja által igényelt azt a részét, a mely a birtokos saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapított mértékét meghaladja, ha e megállapítás ellen a birtokos azonnal kifogást nem tesz, egészében, különben pedig nem kifogásolt részében azonnal is át lehet venni. A készletnek az a része, a melyet a közigazgatási hatóság megállapítása szerint a birtokos saját házi és gazdasági szükségletére visszatart, ugyszintén a földmivelésügyi minster meghatalmazottja által nem igényelt rész a birtokosnak szabad rendelkezése alatt marad; a készletnek azonnal át nem vett többi részét a közigazgatási hatóság zár alá vettnek nyilvánítja és a birtokos köteles azt mindaddig megőrizni, amíg a hatóság tőle az Országos Gazdasági Bizottság részére a 2. §. értelmében át nem veszi, vagy amíg azt felfolyamodás következtében a felsőbb hatóság a zár alól fel nem oldja. Eddig az időig a birtokosnak a zár alá vett készletről nem szabad rendelkeznie.

4. §.

Ha a birtokos előadása szerint a birtokában levő készlet vagy annak egy része másé, ez a körülmény őt az átengedés kötelezettsége alól nem mentesíti. Ilyen készletnél saját házi és gazdasági szükséglet címén sem a birtokosnak, sem annak a részére, akit a készlet illet. visszatartásnak nincs helye.

5. §.

A ki a jelen rendeletben említett életszükségleti cikkekből birtokában levő készletet a hatóság felhívására be nem jelenti, vagy fe nem tárja vagy pedig azt elrejtji vagy eltitkolja, ugyszintén az is, a ki a készletnek a hatóság által zár alá vett részét elidegeníti, felhasználja, vagy azzal a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik: kihágást követ el és az 1914: L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hat száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

6. §.

A jelen rendelet végrehajtása céljából szükséges utasításokat a földmivelésügyi minster adja meg.

E rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1915. évi január 14. napján.

Gróf Tisza István s. k.

m. kir. minsterelnök.

Miről a város közönsége tudomás és megfelelő eljárás végeit ezen határozattal értesítelik **oly felhívással**, hogy ezen rendeletek értelmében a búzából, rozsból, árpából és zabból **Baja város területén meglevő készletét** minden bajai lakós illetve bajai birtokos a városi gazdasági hivatainál folyó évi január hó 23-ik napjától kezdve **nyolcz nap alatt délelőtt 11 és 12 óra között** a rendeletben előírt következmények terhe alatt **jelentse be.**

Baja, 1915. évi január hó 19.

Erdélyi Gyula

h. polgármester.